

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 8 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvtérei cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Színházunk jövője.

A kolozsvári nemzeti színház ügye ismét válság előtt áll. Immár bizonyos, hogy Ditrói Mór, a színház eddigi vállalkozó igazgatója megvált az állásától s elmegy Budapestre a nem-sokára megnyíló Vigszínházat igazgatni.

A mint már annak idején megírtuk, a jelenlegi belügyminiszter legutóbb csak egy évre újította meg Ditrói Mór szerződését oly formában, hogy a vállalati szerződés, mely 1895. április 1-én járt le — további három évre csak az esetben bír érvénnyel, ha a kormány 1896. január 1-éig nem élne a felmondási joggal.

A kormány előtt kétségkívül az állott, hogy a színház állami kezelésbe vételének kérdése már sokáig megoldatlanul nem maradhat, s így a belügyi kormány hosszabb tartamu szerződést nem köthet a jelenlegi vállalkozó igazgatóval.

Annak idején ugyancsak e helyen hangsúlyoztuk, hogy az állami kezelés-járó többlet-költség fedezetéről már az 1896-ik évre készített állami költségvetési törvényben gondoskodni kell, s — mint értesülünk — a kormány ennek eleget is tett, a mennyiben a fedezeti összeget az előirányzatba felvette.

Ditrói Mórnak a kolozsvári színházról való megválása most már egy eddig folyton kerülgetett akadályt hártott el az államosítás keresztülvitelének útjából. Ismeretes dolog, hogy a közvélemény által már régóta sürgetett államosítás ügyének végleges rendezését — melyre nézve illetékes helyen már régen ígéretet tettek — mindekkorig az késleltette, hogy a kormány főleg Ditrói ismételt kérése következtében több ízben megújította a vállalati szerződést — tisztán az ő személye és anyagi érdekeire való tekintetből.

Most már ez az érdek más uton kielégítést nyervén, bekövetkezett az alkalom arra, hogy a kormány — minden melléktekintettel félretételével — most már vegye komolyan fontolóra mindama jelentős művészeti és kulturális érdekeket, melyek a színház állami kezelésbe vételét, s ezzel a kolozsvári színészet állandósítását feltételezik.

Arról ma már beszélni sem kell, hogy a kolozsvári nemzeti színház itt az erdélyi részekben elsőrendű kultu-

rális missziót van hivatva teljesíteni. Az sem szorul magyarázatra, hogy a színház e nemű hivatását csak úgy képes betölteni, ha megadatnak neki az állandóság és a fejlődés feltételei.

Magán vállalkozó kezében ki főképp haszonra spekulál — a színház e kulturális missziót teljesíteni képtelen és az a pénz, mely a királyné kegyéből és az állam pénztárából szubvenczió czimén adatik — mindeddig csak arra volt jó, hogy a magánvállalatot az ő saját céljaiban megsegitse.

Ámde a művészeti és kulturális érdekeknek vajmi kevéssé vált hasznára azaz anyagi áldozat, melyet az eddigi rendszer keretében meghoztak.

Most e rendszerrel, minden akadály nélkül szakítani lehet.

Ditrói Mór, — kinek személye iránti tekintetből lett e rendszer a mai napig fenntartva — nem szorultván már arra, hogy a kolozsvári színház igazgatása révén jusson a kívánt anyagi előnyök birtokába — a kormány ennek következtében abba a helyzetbe jutott, hogy most már szabadon rendelkezhetik a színház jövő sorsafellett és nekünk nincs kétségünk abban, hogy ez a rendelkezés a közöhasznának és a kulturális érdekeknek megfelelően fogantatva is vétetik.

E tekintetben úgy vagyunk értesülve, hogy a kormány előtt egy igen érdekes és alaposan megokolt részletes memorandum és költségvetési tervezet fekszik, melyet a színház egykori intendánsa: Bölönyi József ur terjesztett be, s a melyben kimutatja, hogy az állami kezelésbe vétel esetén csak mintegy 15.000 frt felülköltséget kellene fedeznie az államnak azonkívül, melyet a vállalati rendszer keretében e czélra fordított.

Ugyancsak arról is van értesülésünk, hogy Bölönyi József ur késznek nyilatkozott arra is, hogy amennyiben az ő tervezete elfogadtatnék s az állami hozzájárulás biztosítva lesz, ő kész az intendánsi teendőket ismét elvállalni.

Minthogy egyfelől csekély az áldozat, melyet az államnak e fontos érdekében még hoznia kell, másfelől Bölönyi József urnak ismert ambíciója, arravalósága és már kipróbált képességei és áldozatkészsége teljes garanciát nyújtanak arra, hogy az államotított színház ügye az ő vezetése alatt

megfelelő lendületet venne s a kulturális érdekek is előnyös kielégítést nyernének, azt hisszük a kormánynak minden hosszabb tanakodás nélkül el kell fogadnia az ügy rendezésének alapjául Bölönyi József ur operatúráját s a kérdést ez alapon véglegesen rendeznie.

A kormány elhatározását nagyban megkönnyíti az, hogy egy kész tervezet fekszik előtte, melynek alapján a rendezés a közöhasznának megfelelően végrehajtható.

Elvárjuk tehát a kormánytól, hogy a legkedvezőbb alkalmat most már halogatás nélkül használja fel, s a Bölönyi-féle tervezet alapján a végleges rendezést vegye sürgősen munkába.

Aránylag csekély áldozattal egy jelentős kulturális érdek nyerhet ez uton óhajtott kielégítést.

Politikai hírek.

Az anyakönyvi törvény végrehajtása. A belügyminiszter valamennyi törvényhatóságnak rendeletet küldött az anyakönyvi másod példányoknak és az anyakönyvvezetéshez szükséges kezelési nyomtatványoknak szétküldése dolgában. A belügyminiszter azonkívül a főispánoknak is küldött rendeletet amaz anyakönyvi, illetőleg jegyzőkönyvi felvételekre szolgáló nyomtatványok dolgában, a melyeket maguk a főispánok fognak vezetni, miután a házassági jogról szóló törvény 34. §-a értelmében a főispánok intézkednek ama házasság megkötése tárgyában, a mely az anyakönyvek vezetésével meg nem bízott polgári tisztviselők előtt köttetik.

A nemzetiségek szövetsége. Belgrádi telegramm szerint a szerb hivatalos lap a budapesti nemzetiségi kongresszusról tudósítást közölve, konstatálja, hogy a mérsékelt párt, de sőt a Branik és a Zasztava előkelőbb elvtársai sem akartak a kongresszuson résztvenni. Ismertető cikkelyét a szerb hivatalos lap azzal végzi, hogy közli a konzervatív párt lapjának a Sztrazsaknak elítélő véleményét. A montenegrói hivatalos lap a magyar kormány konok magyarosító törekvéseivel adja okát a népgyűlés egybehívásának és közli róla azt a jelentést, melyet Polit Mihály irt a kongresszusról a Branik-ba.

Az eljegyzés.

Abból az alkalmából, hogy egy protestáns püspöki pástörlevél egy miniszteri rendeletből kiindulva, oda utasította a lelkészeket, hogy szeptemberben csak olyan mátkapárok eljegyzését hirdessék ki, a kik az es-

küvőt még ugyan e hóban megtarthatják, egy félhivatalos könyomatos lapból arról értesülünk, hogy az eddigi anyakönyvvezetők úgy a törvény, mint a már kiadott miniszteri rendelet szerint kötelesek ez év szept. 30-áig összes eddigi kötelezettségeiknek megfelelni, tekintet nélkül arra, hogy október elsején új törvények lépnek életbe.

Ezt kell tenniük azért is, mert az ő intézkedéseik az új törvény hatályba lépése után az állami közegek által törvényeseknek ismertetnek el. Az állami anyakönyvvezetők azután az ezen kihirdetések megtörténte vonatkozó bizonyítványokat okvetlenül elismerik.

Ha tehát a jegyeseket szeptemberben csak egyszer vagy kétszer hirdetik ki, akkor az állami anyakönyvvezető eszközi a második, illetőleg harmadik kihirdetést, sőt előfordulhat az az eset is, hogy jegyeseket szeptemberben már harmadszor törvényesen kihirdettek, de a házasságot csak októberben vagy még később — mindenesetre azonban az utolsó kihirdetés napjától számítva egy éven belül — épen ezen régi kihirdetés alapján az állami anyakönyvvezető előtt kötik meg.

Ha ily mátkapárt esetleg szeptember 27-én kihirdették, házasságukat, ha a rendeletben előírt három napi időköz elmúlt, már október elsején megköthető az állami anyakönyvvezető előtt.

Elévült.

Budapest, aug. 22.

Csombor Imre és élettársa, Zsengellér Zsuzsánna ügyében a kir. ügyesség ma elkészítette indítványát, melyben két és fél innyi megokolás során van kimutatva, hogy a büntethetőség elévült, minek következtében a törvényszék nem tehet mást: hivatalból bekelszintetnie a bűnvádi eljárást, Csombor és Zsengellér Zsuzsánna pedig azonnal szabadon bocsátandók.

A terjedelmes indítványt Havassy Imre kir. főügyész-helyettes délután fél két óra-kor adta ki az irodának letisztázás végett, s így ma már nem volt rá idő, hogy az még a hivatalos órák tartama alatt a törvényszékhez megérkezze. A bíróság vádtanácsa, melyben Wiener Sándor dr. bíró lesz az előadó, e szerint csak holnap reggel ül össze, hogy meghozza a vádhatóság indítványának előreláthatólag mindenben megfelelő határozatát. Úgy látszik, hogy már Csombor is tud ügyének erről a kedvező állásáról.

A jól táplált öreg ember, a kit egyébként megviselt egy kissé a fogság és tán még inkább az a tudat, hogy tíz éven túl élvezett vagyonát elveszik, ma mintha kikészültö-dött volna a fogságból, ki a becsületes emberek között, a kik még nemrég őt is annak hitték.

Azt hiszem, hogy az ostendei időtöl-téseknek eme rövid fölemlítése kellő tájéko-zást nyújt az ostendei életéről.

Mégis hiányos volna leírásom, ha föl nem említeném Ostendenek egy másik varáz-sát, a játékot.

Tudvalevőleg Ostende, valamint a leg-több tengeri fürdő egyuttal játszó hely is. — Nemesak a Korsaál, de különböző más helyiségek is csábítják a játék iránt lelke-sedő földieket szerencsésük próbára tételével. — Persze arra ritkán van eset, hogy valaki a keresett szerencsét itt megtalálja, az ellen-kezőre annál gyakoribb az eset.

Állítólag nem régiben egy orosz nábob egy fél millió frankot vesztett egy játszó klubban.

Különösen a genyegb nemből akadt sok vállalkozó a rouge et bleu-féle szerencse-játékra.

Az itt tartózkodó kétes és nem kétes női világból leginkább feltűnik a „La Belle Otero” név alatt ismert világhírű spanyol tánczosnő, a ki, mint mondják, némely este 20—30000 frankot egész hidegverrel játszik el. Könnyű neki, egy amerikai impressarió, mások szerint imádó, évenként egy fél mil-lió frankot rak le a diva lábaihoz.

Ékszerreit nem győzik eléggé bámulni. Különösen a nők. Szakértők három millióra becsülik e spanyol szépség kincseit.

Elképzelhető, hogy a játszóterem, a melyben az Oterok különféle fajai nyujtanak érdekes látványosságot, nem tartozik a leg-kevesbbé látogatott helyek közé.

Különben bármire megyünk, minde-

A ruhája összerongyolódott, ezt varro-gatta Csombor egész délelőtt, miközben azon duzzogott, hogy a mikor behörtönözték, el-vették a pápaszemét s most alig lát egy-egy öltést tenni. Mire a nadragját rendbehozta, dél lett és jó étvágygyal elfogyasztotta a cel-lájába vitt rabkosztót, s aztán várta, mikor szőlítja Almássy fogházörmester a vizsgáló-bíró elé. Ma azonban hiába várt, csak holnap délelőtt kerül erre a sor.

Csombor védője táviratot intézett az igazságügyminiszterhez, melyben folyamodik, hogy védené azt azonnal bocsássák szabadon, mert különben kénytelen lesz magához a ki-rályhoz fordulni. Ha ott se kap hirtelen el-intézést, bizonyára a nagyhatalmakat hívja majd össze konferenciára.

Ez az ügyvéd különben az, a kiről a rendőrség nemrég azt konstatálta hivatalo-san, hogy beteges izgatottságu s folyton fel-tűnni vágyik.

Bevezetés.

Mutatvány, szerzőnek saját alá rendezett: „A praetori védelem” (Initio pratoris) cz. művéből.

(Vége.)

Számos más okok összehatása idézhette elő ezen fontos és magánjog alapelveinek tisztázására oly tüdőv befolyást gyakorló intézmény keletkezését, de az idő távollága, a gall pusztítás romboló hatása, a polgárháboru (bellum civile) iszonyu uralma fellebbenthetetlen lepellet fedte le szemünk elől azon nyomokat melyeket követhetve, eljuthatnánk a valódi ok kimutatására, de ez alig lesz valaha elérhető. Éppen azért más adatok hiányában be kell érjünk a fenn hivatolt deduc-tióval. A praetor pedig mint egy harmadik consul (collega Consulium) volt, de velők nem egyenlő rangu, hanem nekik alárendelve. S hogy miért nem lón a praetor is konsullá, mint a többi, onnan magyarázható, miszerint t. i. a plebejusok meg nem engedték volna, ha csak egyike is a legfőbb hivatalok közül szükségképp egy patricius számára fenntar-tatott volna. ki aztán az ő plebei konsulok megakadályozhatta volna működésében; s habár később ezen indok önmagától elesett, megszoktak volt már a consulok számát megállapítottak — már az ének megjelölése kedvéért — a praetorokét pedig változóknak tekinteni. Hugó 325 s köv. l.

Nem sokáig élvezhették azonban a patriciusok eme reselvat hivatalukat, mert már 417. R. E. után a plebejusi diktator Q. Publius Philónak egy törvénye folytán plebejus jutott a praetorságra; s miután ezen hivatal akkorában rendszerint csak a consulág vi-selése után adatott valakinek kezébe, ennél-fogva minden önkény elbáritása végett ezt határozták, hogy felváltsa a patriciusi s azután a plebejusi volt consul legyen a rákövetkező évben praetor.

Praetorrá rendszeren csak 40 évet meghaladott férfi választatot, de ez nem volt törvény által szorosan meghatározva.

A praetort a nép választotta, hivatala egy évig tartott, ha csak újra meg nem vá-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Augusztus 23.

Ostende.

1895. augusztus 12.

Nincs egyetlen tengeri fürdő, a melyt legalább hírből, leírásból annyira ismerne minden művelt ember mint Ostendét.

Ostende a szó valódi értelmében meg-érdemli a világfürdő nevet, mert a világraik majd minden részéből vannak vendégei.

Nekem azonban úgy tetszik, hogy a jelenleg itt tartózkodó nagy fürdőközörség számában aránylag legtöbben vagyunk Magyarországból. Akármikor megyek a Kusaal olvasótermébe, az összes magyarországi la-pok mindig „közben” vannak. — Hogy ilyen nagy számban képviseljük szeretett hazánkat, azt hiszem, nagy része van benne, Tiszta Kálmánnak, a ki hosszú ideig tartó minisz-terkedése alatt egy évben sem mulasztotta el az ostendei kurát, — s a volt miniszter-elnök ostendei tartózkodása állandó reclamalul szolgált jó magyarjainak.

A vendégek névjegyzéke ma már meg-haladja a huszonkétezeret, pedig a tulajdon-képoni saison itt csak augusztusban kezdő-dik s október végeig tart.

A hová ennyi ember jön, mint egy ki-váló tudásunk jegyzé meg, ott kell lenni va-lami vonzó erőnek, mondjuk varázsaak.]

Ostende csakugyan nem szűkülöklik o-fajta tulajdonságokhoz.

Először rendkívül szerencsés éghajlattal rendelkezik. A kik az északi-tenger mellett fekvő hasonló tengeri fürdőhelyeket ismerik, azt állítják, hogy a víz itt sokkal melegebb, s e mellett a levegő is minden tekintetben kellemesebb. Sem a nagy meleg, sem a nagy hideg miatt soha sincs panasza okunk.

A fürdést illetőleg is e hely páratlan-nak mondható. A hullámverés is a lehető legkiváncsatosabb; sem gyengének, sem túlsá-gosan erősnek nsm mondható.

A ki egyszer megfürdött és szervi baj-ban nem szenved, nem győzi eléggé dicsérni e fürdő hatását.

A tengeri fürdő mellett van itt egy kitűnően berendezett vizgyógy-intézet, a mely-nek mintaszerű berendezése semmi kívánni valót sem hagy fön s a kiknek nagyon gyenge, vagy boteges testi szervezetük a 18—19 fokos fürdő erősnék találja, ebben lelki-ismeretes vizgyógyimódot használhatnak. Az intézet orvosa, Gérard doktor a nap nagy ré-szét itt tölti s mindenre lelkiismeretesen fel-ügyel.

A mi Ostendé-ben a szerintem legtöb-bet ér az a pompás tengeri levegő, a melyet akár a nagyszerű diguen, akár az estacade-on sétálva élvezhetünk.

A kinek inkább tetszik változatosság kedvéért a parki sétá, az kívánságát két jó-karban tartott csinos ligetben teljesítheti.

A mi pedig a szórakozásokat illeti, — azoknak itt se szeri, se száma.

Halászat, lovaglás, kerékpározás, lawn-tennis, a sportnak majd minden neme itt könnyen gyakorolható.

A fürdőigazgatóság, a melynek élén Lutens ur buzgólkodik, mindent elkövet, hogy a Kursaál látogatóit a legpazarabb művészi élvezetekben részesítse. Naponkint legalább kétszer kiváló zenekarok kitűnő programm mellett játszanak. Nincs olyan hét, a melyen a világ leghíresebb művészei és művésznő közül valamelyik, néha több is, a concertek fényéhez hozzá ne járuljon.

Idáig, a legkimagaslóbb művészetet em-lítve csak jól, hallottuk a Corrigán szerzőjét Widort, a nagy organaművészt, Claeys-t, a párisi Opera Comique híres tenoristáját, Mme Oldenboom és Mlle Julia Deacré jeles énekes-nőket E hó 20-ikán, Hubay Jenő, nagy ha-zánkfia fogja az estvéli concertet, a mely tisztán az ő műveiből lesz összevalogatva, di-rigálni s 22-én élvezni fogjuk e kiváló he-gedűművész játékát is.

Ezek mellett van minden este bál, — néha délutánonként gyermekbál. Igen sike-rült álarcos gyermekbál volt e hó 9-én, a melyen a belga király s Clementina főher-cegasszony nem győztek eléggé bámulni a szebbnél-szebb bábé tánczosokban és tánczos-nőkben.

Lófuttatás, kerékpárverseny, regatta, vi-rágcorso, egymást váltják föl.

A kinek mindez nem volna elég, az elmehet a színházba, a melyben gyakran a leghíresebb párisi művészek vendég szerepel-nek, avagy a nagyszámu orfeumok valame-lyikébe.

Állandó képiállítas, aquarium, Edison-féle kinetophone agészítik ki a látnivalók sorozatát.

lasztatt. Rendes fizetésök nem volt, inkább honore officiumnak tekintett rendesen vagyomos emberek által töltött be.

Rangra neve a consuli méltóság után sorakozott, azokat távolléttükben helyettesítette. Választásuk a centuria comitiának történt, még pedig egyik consul elnöködése mellett. Azt ejtette meg, a megválasztott érdekében auspiciumok tartattak s ha ezek szerencsés előjellel kecsegtettek, egy curiatusi végzés folytán az imperium az illetőre átruházott. Méltóságának jelvényei a veszőnyaláb közepén bárdal — mint hatalmi jelvényekkel ellátva. Hatalmi köre és jogosítványai, leginkább a törvénykezés körül forogtak.

Ő, mint a consulok sajátképi hivatalára a városban, a tanácsban, a népgyűlések alkalmával s a bírói széken kezelte a consuli hivatalt. Minthogy az ő imperiumok kevesebb terjedelmű volt a consulokénál, hivatalukban amazoknak engedelmességgel és külső tiszteltetthei tartoztak. Ennek alapján történhetett az, hogy néha a consulok, a praetoroktól elejőbe fellebbezett ítéletet megváltoztathattak.

A praetori imperium eleinte csak Rómára határolódott, de később, főként Cartágó lerombolása után s még inkább akkor, midőn a világváros hatalmát Itálián túl is kiterjesztette s a külállamokkal gyakoribb érintkezés, főként a meglenkült forgalom megkövetelték, hogy a praetor urbanus mellé, praetor peregrinus is állíttassék be.

Ennélfogva már a 6-ik század elején R. E. után 507. évben az idegenek egymás, valamint a római polgárok és idegenek közti joggyűlések rendezésére, azoknak per eseténi elbírálására egy másik praetori hivatal léptetett életbe, melynek személyesítője Praetor peregrinus volt.

Kétségkívül e két praetor egyike mindig patricius, másika plebejus volt.

Ha pedig az egyik praetornak hadvezíri tisztelet kellett teljesítenie, akkor a két praetori méltóság egy személyre lőn ruházva.

A praetorok tiszteletbeli jogosítványai voltak a lépcsőzetes eskü (sella curulis), bárszony peremű hosszúöltöny (taga praetexta).

Törvényhatóságuk jelvénye egy dárda, (hasta) ha pedig nem a rendes helyen tartatott a törvénykezés, akkor egy főlbe szurt kard. Rómában két-két, a provinciákban pedig hat-hat lictor ment előtte, a fenn ismertett hatalmi jelvényekkel s a fasscellel.

Törvénykezési helyül Rómában a comitium és forum volt. Itt állott a főbb magistratusok számára a tribunal a curuli székekkel. Az itáliai városokban és provinciákban e tekintetben hasonló intézkedés volt szokásban.

A praetori méltóságteljes virágzása a köztársaság korával esik össze, azért fejlődött oly gazdagon a magánjog alapelvei ez időben, innen magyarázható az a korszakbeli jogi források hatalmas lendülete. A császárok korában is hosszú ideig még a praetor kezében volt a polgári törvénykezés igazgatása, sőt e célból azok száma még is szaporítottak.

Igy olvassuk, hogy C. J. Caesar, ki utótró volt a római császári trón felállítására, tizenkettőre, Augustus, első római császár Kr. u. 14. tizenhatra emelte a praetorok számát; Claudius császár (41-ben Kr. u.) a hitbizományok körüli bíráskodásra szinte két új praetorságot állított fel (praetores fidei commissarii), melyek egyikét azonban Nerva császár (96. Kr. sz. u.) eltörölve, helyébe a kincstár és magánszemélyek között előforduló perek elintézésére ismét új praetorságot (praetor fiscalis) állított be.

Végre Marc Aurél (161—180. Kr. u.) a gyámsági ügyek elintézésére (praetor tutoris) szervezte. Így összesen 19 praetorral bírtunk tudomásul. A császárok alatt kezdetben még ugyanazon tekintéllyel, hatáskörrel

bírtak a praetorok, mint a respublica virágzó állapotában, de később a praetori fényes állás hanyatlani kezdett, hatásköre mind szűkebbre lett határolva, végre pusztá czimzé degradálódott, elvonatván tőlük a törvénykezés, pusztá kezelő tisztekké változtattak át, most az aerarium kezelésével, majd a játékok rendezésével bízták meg, ugyyszólvaa adilisai teendőket végeztek. A magistratus majoresekből — cum imperio, magistratus minores — sine imperio lettek.

Miden helyes alapokra fektetett, és organikus rendszerességgel szerzett államnak összhangzó működéssel kell bírnia és egy összpontosított cél elérésére törekednie, miként egy helyes technikai terv és ügyességgel összeállított gép szervezetének. Valyon a római alkotmány belsejervezete megfelelően azon kívánalmaknak, melyet a mai kor jogászai felfogása szerint, egy helyesen szervezett államtól joggal várhatunk. E kérdésre határozott nemmel felelhetünk, sőt leplezetlenül kimondhatjuk, hogy tekintetben a római állam alkotmánya — ha ilyeről ott beszélni lehet — a legszerűsebb kívánalmaknak is alig felelt meg.

Mert először a bírói hatalom, nem elkülönítve a közigazgatástól, az egyes magistratusok hatásköre, teendője, egyáltalában nem volt szabályozva, mert egy és ugyanazon magistratus, most bírói, majd hadvezíri funkciót teljesített; hivatalai felelősségről — mai értelemben véve azt sem volt, mivel mindenik a saját tényeiért, csak lelkiismeretének volt felelős.

Miből magyarázható ki tehát azon rend, becsületessége, tekintély és hatalom, mellyel a római állam bírt, ha alkotmánya oly laza volt, milyennek azt fennebb váoltuk.

Mi tartotta vissza az egyes magistratusokat, hivatalos személyeket, hogy a nép bizalmával vissza ne éljenek? hogy oly lelkiismeretességgel jártak el tisztükben, hivatalos teendőik körül.

Ennek oka abban található fel, mivel minden egyes magistratus és hivatalnokot, hivataláról lelépése alkalmával, bármely római polgár számadására kényszeríthette a népgyűlés előtt. Tehát először a nyilvános megsegényítés és büntetéstől való félelem.

Továbbá minden magistratusnak meg volt az impressio- (közbelelépés) joga, melynél fogva meggátolhatta, valamely az államéletre veszélyesnek látszó intézmény, vagy hivatalos cselekvény végrehajtását.

Szóval egyik hivatalos közeg ellenőrizte a másikat, a nélkül, hogy erre törvény által kötelezve lett volna; csupán csak a köztügyek iránti meleg érdeklődés s azon magas szoros elv által lelkesítve cselekedte ezt, mert minden igaz római polgárnak jelszava volt: „salus reipublicae, suprema lex esto!”

Mindenekfelett pedig a közvélemény, — a szigorúan igazságot szolgáló történelem itélőszékétől való rettegés, a mely, a minő halálatosan jutalmazta szobrokkal, órákkal, nyilvános kitüntetésekkel a fedhetlen jellemű dicsőket, nagyokat, éppen oly kérlelhetetlen szigorral ítélte el és állította pellengére a hűtlen sáfárokat és ál-hazafiakat.

Jótekonny befolyást gyakorolt e tekintetben az a körülmény is, hogy a magistratusok mindenike gondoskodott magának egy kis külön tanácsról, melyhez szükség esetén fordulhatott.

Azon körülmény is figyelembe veendő, hogy minden praetor azon tudattal foglalta el tiszteit, hogy az ő hivatali éve alatt hozott edictumok s egyéb törvényes intézkedései, hivataláról lelépése után, read névze is kötelező erejűek lesznek. Ezen tudat óvatosságot tanácsolt a praetornak, mint egyik törvényalkotó közegnek.

Végül meg volt az is határozva, hogy a hivatalok mily rendben viselhetők, ugyanazon egyén után egymásután „Certus ordo magistratum”.

szabályozva, hogy valamely hivatal meddig viselhető, melynek eltelté után le kellett azt tenni, abdicálni.

Nem is mert a decemvireken kívül, — e tekintetben a közvéleménnyel — senki sem dacolni, hanem ezek is példásan meg lettek törvényszegésükért büntetve. Mindazonáltal e törvényszabta időben leköszönt hivatalnok, újból választható volt, egészen 412-ig. Mert ez évben hozott plebiscitum határozottan kimondotta, hogy ugyanazon egyén, a ki már egyszer viselt hivatalt, 10 év elmúltá előtt újból nem viselhet, ugyszintén azt is, hogy egy egyén egyszerre több hivatalt nem viselhet.

Dr. Asztalos János.

Zichy Jenő és a csár.

II. Miklós csár, mint említettük, Péterhofban fogadta aug. 9-én Zichy Jenő grófot, a ki meg akarta köszönni az expedicióját iránt tanúsított jóindulatt.

A kihallgatásról a Bp. Hirlap a következőket írja:

Szíves előzékenységgel kérdezősködött az expedició utazása és eredménye felől.

— No hát találta-e magyarokat? — volt első kérdése, francia nyelven.

— Nem találtunk, de nem is kerestünk (válaszolt a gróf), hanem megtaláltuk, a mit kerestünk: a magyar népvándorlás utirányát, a tőlük elszakadott néptöredékeket s a magyar rokonság hagyományait, a magyar eredeti hely- és családneveket, Nagy-Magyart, Kis-Magyart, a magyar-rokon kabardokat, karacsajokat s a többi cserkeszfajokat, a hunok és avarok töredékeit és Közép-Ázsiában a turáni fensíkon a magyarság őshazájának déli vidékeit. A történeti adatokat megerősítve látjuk nyelvészeti és régészeti tanulmányaink által.

— A szép eredménynek igazán örvendek és hogy előt a nép, jólétnek örvendő a Kaukázusban? s milyen a közigazgatás?

— A nép biz' ott szegény, nem gazdag, de igyekvő, munkás és erőteljes faj s az orosz intézmények, a kitűnő közlekedési eszközök fejlesztése és a jó közigazgatás napokint javítják a közállapotokat.

— A vasuti előmunkálatok a Kaukázuson keresztül és a Kaspi-tenger mellett folynak-e már láthatólag?

— Nagy akadályokba ütköznek a szűk sziklaszorosok közt, de serényen folyik az előkészület a déli Kaukázus tartományainak vasutal való összekötésére a Darjel szoroson át s Derbent felé a mocsaras tengerparton.

Rövid szünet után a gróf elbeszélte a magyarok vándorlását Orórszország területén át, fölemlítve, hogy a magyarok az orosz nép elődeivel akkor szövetségben állottak.

— Ilyen a politika forgandósága, a népek egyszer szövetségben állanak egymással, máskor szétválnak és ismét összekerülnek, — volt a csár válasza.

Aztán kérdezősködött Zichy Mihályról, a festőről, hogy rokona-e a grófnak, s hallván, hogy igen, meleg elismeréssel szólott róla, hogy mily zseniális művész s nekik, a császári háznak mily régi kedves „házi butora”, a ki már a negyedik czárnak udvari festője.

Majd Zichy Gézáról a zongoravirtuózról kérdezősködött, a ki egészen elragadta őket művészetével, midőn anyja, a czárné meghívására a teli palotában játszott.

A gróf azután elbeszélte, hogy a jövő évi millenári kiállításra egy kaukázusi osztályt fog berendezni, melyre szép gyűjteményt hozott össze.

— Örvendek rajta, mert annál jobb egy országra mennél jobban megismerik.

A csár mindvégig nagy figyelemmel és

érdeklődéssel kérdezősködött és hallgatta a feleleteket s szerény feszelen modorával, rokonszenves, szinte igénytelen egyéniséggel, azt a jóleső gondolatot kelti föl az emberben, hogy benne nem a merev kockázatok és erőszakos vállalkozások vezérét nem az emberiség békés fejlődésének jóleltű, szelid munkását fogja valaha dicsőíteni a történetem javára.

Borszék.

Talán már nem is egészen időszerű ilyen későn fürdő levelet írni, de az önzés bizonyos megszokott neme a jólét és az állapotunkkal való megelégedést másokkal közölni, ami által azokat fokozni véljük.

Borszék mint egy természeti kincsekkel különösen gazdagon megáldott erdélyi részről annyiszor s oly szépen volt már ismertette, hogy az bizonyára minden a fürdők iránt érdeklődő előtt ismeretes. Jelen levél az innen távozók érzelmeit, s a szerzett benyomásokat öhajja csupán ismerteti.

Borszékfürdő isteni levegője és gyógyvizein kívül még olyan kincsel bír a mi különösen vonzó s emlékeztetése teszi a fürdő közönsége előtt, s ez családi társadalmi élete, itt a látogatottabb fürdőkön megszokott feszes és elkülönített élett egészen ismeretlen. Van a fürdőnek egy néhány hosszú idő óta ide vissza térő, s itt kényelmes vilákkal bíró egy modhatom fürdő patricius családja, a kik a társadalmi érintkezés kellemes kapcsait képezik.

A Borszékre érkező fürdővendég siet saját érdekében Urmánczi Macsek, Szász, Lázár stb. családokkal megismerkedni, a kik a fürdő közönség protektorai képen rövid idő alatt megismertetik s beolvasszják a fürdő nagy családjába.

Elhet ugyan mindenki zavartalanul a hogy tetszik, de ha vágya támad a Borszék szomszédságában levő természeti csodákat megnézni, vagy ellenkezőleg emelkedetebb hangulatú kívánná zajosabb mulatságban ki-elégíteni, csak az öhajtsát kell egyik vagy másik család előtt kifejeznie, s az ige mindjárt testé válik. Ők soha sem unják meg, ők mindég készörömest hajlandók az öhajtott kiradulást vagy tánszestélyt rendezni s a náluk állandóan, otthon levő jó kedéllyel igazán élvezetessé is tenni.

Nem csodálható tehát, hogy a mikor ezen kedves és a magukat minden szívbe be-csempésző társaságoktól és azok környezetét és kiegészítő részét képező fenyesek, remek levegő és víztől bucsuzni kell a lehangoltság bizonyos neme lepi meg a távozót, a mit csak a viszontlátás reménye ellesulyoz.

DI.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 23.

— A kolozsvári nemzeti színház igazgatói állása Ditrői Mór távozása következtében nemokára megürlt — a közönség érthető érdeklődéssel tekint azon kérdés megoldása elé, hogy ki lesz az új igazgató? Nehány budapesti ujság már tudni is vél arról, hogy ki ül be az igazgatói székbe. Szerintük a színház új igazgatóján Megyeri Dezső van kiszemelve, s biztosra veszik, hogy ő lesz az új igazgató. A mi értesülésünk szerint illetékes helyen még egyáltalán nem képezte megbeszélés tárgyát az igazgatói állás betöltése, a mennyiben már előbb az államosítás kérdése oldandó meg. Ennek kapcsán első sorban az intendáns kinevezése intézendő el, s az igazgatói bizonyára vele

— Anyám, ne gondoljon többet a multa; feledjék el a régi bajainkat — ürtlünk a jelennek és bizzunk a jövőbe!

Doktor Trevarne ugy intézte a dolga-it, hogy az éjjeli vonattal lemeheessen Cornwallba s a következő éjjel Brightonba vis-sza meheessen. Ő nagyon jól ismerte a gránit várat; de csudálkozással látta, hogy utol-só látogatása óta olyan nagy változások történtek ottan. A nagy hideg visszshangzó csarnok ki volt kárpitozva, a padozatok puha szőnyegek voltak elsórtva a kényelmes hinta-ssekek és díványok előtt.

— Hum, mormogta a Doktor, mit jelent ez?

A széles lépcsőkről női ruha suhogás válaszolt. Mi volt az? Szellem? A doktor el-sáppadt. Nem; csak Anna, egy könnyű mosó ruhában; nagy kerti kalappal aranyos fején.

De hirtelen megállott és azt kiáltá — doktor Trevarne, távozzék ettől a háztól; és azt kívánom, hogy az a dügvész, melyet ön Sándorra próbált hozni, önre szálljon! Az ön áldozata nem belpókols!

A doktor egy pillanatra elnémult; aztán erőltetett nyugodtsággal azt mondá:

— Nem tudom, hogy magának mi joga van —

— Távozzék! kiáltá Anna, az egész világ előtt lefogom álcázni a gazságát.

Próbára tett titka a doktor zavarodot-sága által be lett bizonyítva.

— Hogy jutott ily különös következtetésre? kérdé színelnt nyugalommal.

— Egy üveg, melyben a kenőcsnek rendelt orvosság volt, véletlenül eltört s tartalma a kezemre és a lábomra ömlött; és a hol a legtöbb mennyiség volt belőle ottan az a testrészt elveszítette az érző képességét töle.

(Vége köv.)

egyetértőleg fogja a belügyi kormány kinevezni. Megyery Dezső jelöltségét Kolozsvár közönsége bizonyára nagy megalégedéssel fogadja, s csak a közönség öhajjának tenne eleget a kormány, ha tényleg e jeles művész-szel töltené be az igazgatói állást.

— Györffy Gyula orsz. képvis., az erdélyi r. k. státus aalelnök jelenleg Kolozsváron idő-zik. A képviselő a Központi szállodába van szállva. Kolozsvárról Györffy Gyula vidékre rándul, megsemlélni a r. k. egyház uradalmait.

— Tűzoltó vendégek. Az Ellenzék teg-napi számában a Kr. Zeitungból le van for-dítva egy részlet, a mely tárgyalja a paranc-nokság aláírásával a brassói vendégek ama panaszaát, hogy a kolozsvári bajtársak nem igyekeztek ismerkedni a vendégekkel. Én ugy hiszem, tévedésben van a t. szász Collega. Hiszen a vendégek érkezésének estéjén, sőt a következő estében is a kolozsvári önk. tűz-oltó egylet parancsnoksági tagjai teljes szá-mal sőt a köztűzoltók nagy része is magán-házaknál és vendéglőkben együtt volt, együtt mulatott a vendégekkel, minden csoportban ott lehetett látni, minden vendéglőben egyet-kettőt. Ennek tulajdonítható az, hogy ven-dégeink jól érezték körünkben magukat, sőt igen sokan azt a kijelentést tették, hogy ver-senyezni, gyűlésezni, ünnepegni, mulatni csak Kolozsvárt öhajtanak. Egy tegnapi estig itt időzött tűzoltók kijelentette, hogy soha sem öhajtt eltávozni Kolozsvárról oly jól érezte itt magát. Ha a levélíró Collega vagy társai rö-vide időre is magukra voltak hagyatva, az csak a véletlennek tulajdonítható s bizonyára nem a kolozsvári tűzoltókon mulott, mely az E. K. E.-vel s Kolozsvár közönségével együtt buzgólkodott, hogy minden vendég jól érezze magát. S az előre elküldött s a vendégek ál-tal még otthon kézhez vett program alap-ján csak egy-két szavukba került volna, hogy bármelyik bizottság tagjai szolgálatukra áll-janak. Egy tűzoltó.

— Amerikai küldött az unitáriusok zsinatján. W. H. Lyon amerikai unitárius lel-kész Bostonból tegnap este a gyorsvonattal Kolozsvárra érkezett. A vasuti indóházánál Kovács János főiskolai tanár fogadta, ki-vel a kiváló vendég még Amerikában kö-tött ismeretséget és barátságot. A kiváló egyházi férfiú ma délelőtt meglátogatta Fe-rencz József unit. püspököt, a ki igen szí-velesen fogadta s ma délelben a tiszteletére ebédet adott. W. H. Lyon lelkész ma kora reggel Kovács János tanár társaságában a Fellegvárban is járt, s nagy elragadtatással nyilatkozott Kolozsvár városának szép fekvé-séről. Mehlátogatta még az unitáriusok tem-pломát és főiskoláját is. A ritka vendég igen tekintélyes megjelenésű, magas értelmessé-gel bíró férfiú, a ki első tekintetre is rokon-szenvet ébreszt magra által. Megfordult Bu-dapestben is, melynek szépsége, élénk népfor-galma nagyon meglepte. Kolozsvárról Ferencz József püspök és több egyházi tanácsos ta-rsaságában a holnap reggeli gyorsvonattal Bőlönbe utazik, a hol mint az Angol és amerikai unitáriusok képviselője részt fog venni a zsinati főtanács ülésén, s a hol jó alkalma lesz a székiely népet is a maga ere-detiségében és saját tűzhelyénél megismerni. A vendég lelkész különben sem ismeretlen hazánk viszonyaival, mert már több e nemű munkából megszerezte magának a szükséges tájékoztató adatokat, s Magyarországt törté-netének főbb eseményeivel ismerős, s így re-mélni lehet, hogy ez utját szintén felhasználja arra, hogy Magyarországról és népeiről a külföldet helyesen tájékoztassa a mire épen most nagyon is szükség van. Üdvözljük mi is a jeles férfiut a mi körünkben.

— Az oláh lapok és a telefon. A „Tri-buna” foglalkozik a telefon-hálózattal, de csak annyiban, a mennyiben az oláh a szap-gannal foglalkozott, — a midőn nem tudva, hogy az mire való, hogy ne menjen kárba — megette. Panaszodik, hogy az erdélyi tele-fon-hálózatot oláh munkások építik, kiket a munka mellett arra kényszerítenek, hogy ma-gyarul beszéljenek. Elismeri különben, hogy jó kerestük van az oláh munkásoknak a tele-fonon építés mellett, s csak az fáj a szívének, hogy e munka közben olykor-olykor magya-rul is kénytelenek a napszámások beszélni, a nyelvüket nem értő vezetővel. Igaza van a „Tribuná”-nak. Szében vidékén is kár oláh munkásokat alkalmazni. Jóbb volna széke-lyekkel építtetni, kik készséggel végeznek jobb munkát azért a bérért, s még csaknem is haragszanak sem a telefonra, sem a ma-gyar szóért.

— Felvétel a tanítóképezőbe. A ko-lozsvári állami tanítóképző-intézet igazgató-ta-nácsa f. hó 22-én tartott gyűlésében elintézte a kihirdetett határnapig (aug. 20.) beérkezett fel-vételi folyamodványokat. A kérelmezők közül, beterveztett okmányaik alapján, felvették az I-ső osztályba havi 8 forint államsegélyre a kö-vetkezők: Bányaí Páter, Gáboši Sándor, Ince Viktor, Kovács József, Kontás Sándor, Tökés Gyula; havi 6 frtra: Bányaí Ferencz, Benedek Ágoston, Csongvai Dénes, Komáromi Elek, Kom-játszagi Lajos, Nagy Kálmán, Steinfeld Lipót; havi 4 frtra: Útő Lajos, Vézél Lajos; havi 3 frtra: Hosszu Lajos, Jakab Árpád, Lázár Andor, Nagy Zoltán; havi 2 frtra: Kun Sándor. Segély nélküli felvételre, a javító-vizsgálatokat si

kem igen jó szobám van, a legelőkelőbb ut-czában napi 2 és fél frankért s van a dignen egy pár hotelben fränkán drágább szoba is.

Mindenki úgy élhet itt, a mint akar, föltétve, hogy nem akar lehetetlen.

Végül fölemlítődnek tartom, hogy az ostendei fürdővendégek jegyzékében idáig hazánk-ból a többek közt a következők vannak: Stefánia főherceggasszony, a ki atyjával, a belga királlyal, — pár nap előtt a Kursaal hangversenyén is megjelent, s elegáns, de mégis szerény megjelenésével igen kellemes benyomást tett a vendégekre, Wallacia Gyula közoktatási miniszter, Láncey Leo, Barabás Béla képviselő, Hubay Jenő hegedűművész nevével, dr. Láncey Gyula egy. tanár, Hubay Károly igazgató nevével, Megyeri Krausz La-jos, Édeskuty L. és még sokan, többnyire Bu-dapestről. Ha nem csalódom, az erdélyi részt egyedül képviseli

CARL O.

Ítélet alatt.

E. Tregoningtól.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica (Folytatás.) (22)

IX.

— Mit! Ez a gyermek az, a kit te ápolál? Derék fiu! A mi életünkben, mely mindig oly egyhangú szokott lenni, minden nap egy-egy új izgalom látszik kifejlődni. Most már bármire el vagyok készülv — mondá Anna, s az óvszabály szerint felugrott a lovára a nélkül, hogy a testvéréhez köze-ledeett volna.

Iskola Alapítvány Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU

Sz. 11,616—1895.

szb.

588. (2—2)

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Küküllő-Keményfalva község határában fekvő és a Küküllő-Keményfalva tulajdonát képező „Fenyéd karéja” nevű erdőből 5478 kat. holdon található 8580 frtra (Nyocsvanótezer nyolczvan forintra) becsült 7150 tömör köbméter tartalmazó 15,077 darab 12—61 cm. mellmagassági átmérővel bíró lucz-fenyő haszonfa folyó évi szeptember hó 15-én d. e. 9 órakor K.-Keményfalva község házánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverezést vezető biztos kezéhez készpénzben letenni.

A kellő bántpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéséig benyújtandók.

Az árverési feltételek és részletes fabecslés a sz.-udvarhelyi m. kir. felső erdőgondnokság, járási főszolgabíró, valamint a község közbirtokosságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székelly-Udvarhely, 1895. augusztus hó 16-án.

Ádám Albert,
jár. szolgabíró.

Sz. 11,500—1895.

szb.

589. (2—3)

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Korond község határában fekvő és a korondi közb. tulajdonát képező „Tartód” nevű erdőből 70 kat. holdon található 7967 frtra (Hétezer kilencszáz hatvanhét forintra) becsült 5700 tömör köbméter tartalmazó 7300 drb. 18—20 cm. mellmagassági átmérővel bíró lucz-fenyő haszonfa folyó évi szeptember hó 22-én d. e. 9 órakor Korond község házánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverezést vezető biztos kezéhez készpénzben letenni.

A kellő bántpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéséig benyújtandók.

Az árverési feltételek és részletes fabecslés a sz.-udvarhelyi m. kir. felső erdőgondnokság, járási főszolgabíró, valamint a község közbirtokosságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székelly-Udvarhely, 1895. augusztus hó 13-án.

Ádám Albert,
jár. szolgabíró.

CSÉPLÉSRE!

Bátor vagyok becses tudomására hozni a nagyérd. gazdaközönségnek, hogy a **tavaly vásárolt 8 lóerejű cséplőgépem részére**

Szeptember hóra is további munkát (cséplést) elvállalok szalmás gabona és lóherére.

591. (1—3) **SZ. SIPOS KÁROLY,**
(Krizbai-utca.)

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

PORTLAND CEMENTET

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

SEGESVÁRY és TÁRSAI kereskedő uraknál és TESSITORI és GURISATTI beton-vállalati cégéknél.

586. (2—x)

BÜKK-MAKK

kétezer hold bükk-erdőből eladó

Almakereken,

UGRON GÁBOR birtokáról.

Megmutatja **Kopasz Ilyés** erdősz.

579. (3—3)

MEGÉRKEZETT!

személyes jelenlétemben a „Fő kút ből” egész frissen töltött

„ELŐPATAKI VIZ.”

Megrendelhető:

saját lakásomon, 50 üveges ládákban, literes vagy fél literes üvegekben.

547. (5—5)

BENIGNI SAMU.

Egy új magyar állami 8 lóerejű cséplő garnitúrával és kazalozóval

cséplés azonnal elvállaltatik bármely vidéken 4% díj mellett.

2½%-kon tül kár minden egészséges gabonából azonnal megtérítetik.

590. (2—x)

DUHA FERENCZ,
Kolozsvárt, Alsó-kereszt-utca 14/A. sz.

A városi Vigadó alatt egy igen jó forgalmu hentes-üzlet, bolti és műhelyi teljes berendezéssel, betegség miatt igen előnyös feltételek mellett azonnal átvehető.

Ugyanitten nagyobb mennyiségű többféle szalonna kapható.

Értekezhetni az üzletben, a tulajdonossal.
584. (2—5)

„WEINGAU” („Borvidék”)

erdélyi bortermelők kereskedelmi szövetkezete Medgyesén cégnek

áruraktár vállalata

ajánlja a tisztelt földbirtokosoknak és mezőgazdáknak, mezőgazdasági vállalkozóknak és mezőgazdasági kezelőségeknek, valamint mezőgazdasági és kereskedelmi termékek szállítóinak a **pályaudvar mellett Medgyesén, ujonnan épített**

árú-raktárát

földtermékeknek, mezőgazdasági ipar-terményeknek beraktározására.

Az áruraktár vállalat a következőkkel foglalkozik:

1. Áruk beraktározásával, ezeknek kezelésével és elszállításával.

2. Az áruk eladásának közvetítésével s ez árukra való előleg adással, a díjszabáshoz képest.

Az áruraktár-vállalat, támaszkodva számos összeköttetésére és tekintettel az ideai termények alacsony piaci árára, különösen ajánlja búzáknak, árpanak és egyéb szemes gabonának a fenti célokra leendő beraktározását.

A beraktározásért csak a díjszabás szerű összegek fizetendők; a raktárba helyezett áruk vásárlói vámot vagy egyéb illetéktől mentesek.

Kívánatra a díjszabás és üzletszabályzat ingyen megküldetik.

Bővebb felvilágosítással szolgál: „Weingau” („Borvidék”) cég irodája Medgyesén (piacz-sor.)

580. (2—5)

Hol lehet legjutányosabban vásárolni

női divat ruhaszöveteket, atlasz Szatineket és Kartonokat, női- és férfi fehérneműket, gyölesokat és asztalneműket,

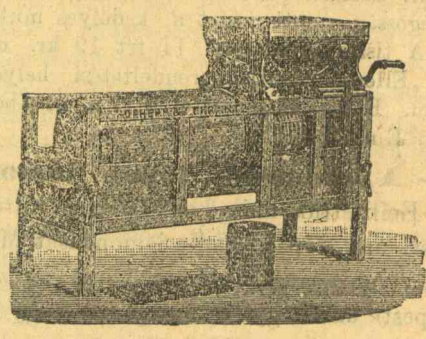
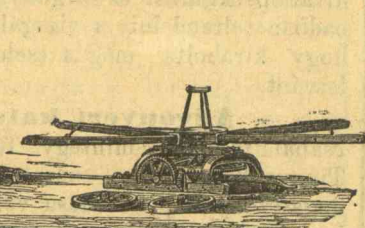
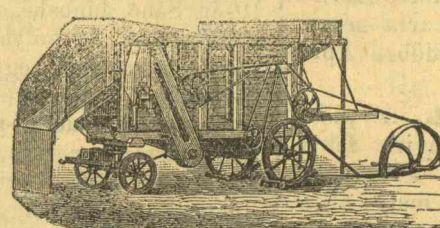
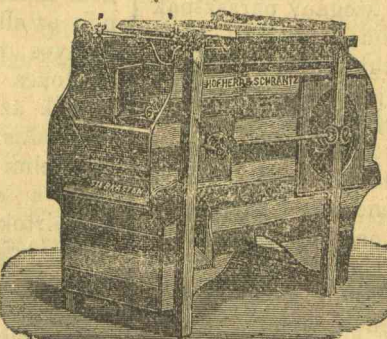
Czipőket, férfi, nők és gyermekek számára, posztó- és szalmakalapokat, diszmű-, rövid-árú és gyermekjátékokat?

Kohn Lajosnál

Kolozsvárt, Belhid-utca 24. és Főter 9. sz.

A kolozsvári főtéri üzletet és a nagy-szebeni fiók-üzletet előnyös feltételek mellett hajlandó vagyok eladni.

401. (13—20)

Hőmező-vásárhelyi Tetőcserép-raktár kis és nagy mennyiségben

előnyös áron

HIRSCHFELD KÁROLY

vas-, szerszám- és konyhaeszköz kereskedése,

KOLOZSVÁRT (SZÉCHENYI-TÉR.)

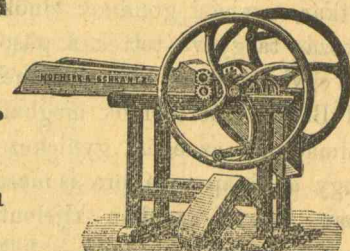
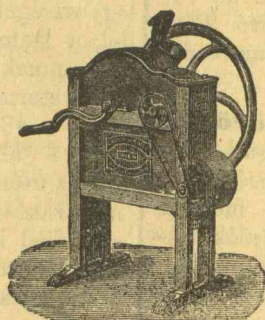
474. (12—12)

Képviselősege és bizományi raktára

HOFHERR és SCHRANTZ gazdasági gépgyárának.

Nagy raktár a legjobb szénagyújtók, vető- és cséplőgépek, rosták, Trieurök, szecskavágók, rajol- és Perge-ekék és más mezőgazdasági gépekből, olcsó áron és előnyös feltételek mellett.

Kívánatra terjedelmes árjegyzék ingyen és bérmentve.

HIRDETMEY.

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy itt Szász-Régenben egy

gőzfűrés-gyárat létesítettem,

s az eddig is fennállott téglagyáramat szintén gőzüzemmé rendeztem be.

A t. cz. közönség kíváncsiánára tehát képes vagyok minden az építéshez szükséges anyagot, ugymint: deszkát, léczet, zsendelyt, valamint gép- és fal-téglát, cserepet stb. a legolcsóbb ár mellett szállítani.

Együttal értesitem a t. cz. közönséget, hogy ugyanitt, a Raktár-utczai 877. számú telkemen egy fiók-raktárt is létesítettem.

Szász-Régen, 1895. augusztus hó.

MÜLLER JÁNOS,

563. (2—3)

szász-régeni első gőzfűrés- és téglagyára.

ELADÓ HÁZ.

Kolozsvárt, a Belmonostor-utca 24. sz.

emeletes ház szabad kézből eladó.

Az eladást eszközli: **Dr. Gergely Albert** ügyvéd, **főter 11. sz. alatt.**

585. (2—3)

„BORSZÉK”

(Csikvármegye, Erdély.)

Elsőrangú gyógyfürdő 900 méter magasságban (2750 láb) magasságban, beláthatlan ősfenyveseknek alsóbb szervezektől mentes régiójában.

Borszék gyógytényezői: havasalmi klímája, tiszta ozondús levegője páratlanul gazdag bőséggel; kitűnő gyógyerejű, vasas és más vegyi összetételű borviz-ivókutai, számtalan szénsavas hideg lobogó-fürdői, vasas lápfürdői, szénsavas melegített kádfürdők, fenyőlevél-fürdők, jól berendezett hidegvíz-gyógyintézet, massage és villamozás.

Borszék a hazai és külföldi orvosi tekintélyek által javallva van: mindennemű vérszegénységnél, sápadt kóránál, gyomor- és bélbántalmak, emésztési zavaroknál; a vese és hólyag idült bántalmainál; tüdő- és vesetalkatknál fellépő száraz köhészés, vérköpés, tüdővész-hurut, idült hörgő- és gége-hurut ellen; idegbajoknál, női betegségeknél; tulhízás, Scrofula, Rheuma, köszvény ellen, izmádmányok felszívódására és ugy is mint hatalmas, edző, erősítő.

Borszék kitűnő üdítő hely.

Egyetlen fürdő sem dicsekedhetik közel és távolban annyi kellems kiránduló helylyel, mint Borszék.

Borszéken a fürdőidény kezdete június hó 15-én, s vége szeptember hó 15-én.

Utazás Borszékre: A borszéki fürdővendégek szállítását gyorskocsi vállalat eszközli, melynek kényelmes fogatjai az ujjában kötött szerződés értelmében a szász-régeni vasúti állomástól Borszékig és Borszékről vissza Szász-Régenig egy nap alatt, váltott lovakkal, meghálás nélkül szállítják a vendégeket. E gyorskocsik július hó 1-től augusztus hó 31-ig (fürdő-idény) még vendég hiányában is naponta közlekednek. A június 15—30. és szeptember 1—15. (elő- és utó-idény) szintén a gyorskocsi vállalat van a vendégek szállítására kötelezve.

A gyorskocsikra (egyes ülés vagy egész kocsi) előjegyzést tehetni vállalkozóknál.

Levél- és sürgőryezim: **Miklós Görög Szász-Régen.** — Viteldijak szabályozták.

A világhírű borszéki víz modern töltő-gépek által fölfogva, dugaszoltatva, őserje teljében hozatik forgalomba.

A borvizre vonatkozó megrendelések **Lázár és Verzár** céghez Brassó inténdők, mint kizárólagos elárusítóknak, mely cég a rendelmenyeket a borszéki és helyi raktárakból készséggel, jutányos áron kiszolgáltatja.

Magánosok kisebb megrendeléseit alantirt igazgatóság is teljesíti. Minden megkeresésre prospektussal, kimerítő értesítéssel szolgál az igazgatóság, vagy **Dr. Szilvassy János** fürdő-orvos.

Posta és távirat helyben.

Borszék, 1895. évi július hó 1.

485. (14—15)

A fürdő és üzlet igazgatósága.